

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-72079556-610-23006843
Konu : Soru Önergeleri
(7/32722-7/40787--7/41326)

ACELE
7/32722 GK 11
7/40787 GK 113
7/41326 GK 119

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 27.08.2025 tarihli ve 1688495 sayılı yazınız.
b) 25.02.2026 tarihli ve 1805887 sayılı yazınız.
c) 11.03.2026 tarihli ve 1813638 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Mardin Milletvekili Sayın Beritan GÜNEŞ ALTIN tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/32722, 7/40787 ve 7/41326 Esas Numaralı yazılı soru önergelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur. Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek:

- 1 - 7/32722 Cevap Metni (5 Sayfa)
- 2 - 7/40787 Cevap Metni (4 Sayfa)
- 3 - 7/41326 Cevap Metni (1 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: E19EDE24-252A-4388-AAD4-1356020491B5

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Aynur İLHAN ÇAK
Sosyal Çalışmacı
Telefon No: (312) 705 73 30

Mardin Milletvekili Sayın **Beritan GÜNEŞ ALTIN**'a Ait 7/40787 Esas Numaralı Yazılı
Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni

Afet ve acil durum hallerinde Türkiye’de yaşanabilecek her tür ve ölçekteki afet ve acil durumlara etkin müdahale edilebilmesi için görev alacak kamu kurumları, özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve gerçek kişiler Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP) Afet ve Acil Durum Müdahale Hizmetleri Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda belirlenmektedir. Bu kapsamda Bakanlığımız Ayni Bağış Depo Yönetimi ve Dağıtım Çalışma Grubu faaliyetlerinin yürütülmesi ile Psikososyal Destek Çalışma Grubunun koordinasyonundan sorumludur.

Psikososyal destek hizmetleri destek çözüm ortağı kurum ve kuruluşların iş birliğinde yürütülmektedir. Bahse konu destek çözüm ortakları, Sağlık Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı, Türk Kızılayı, üniversiteler ve STK’lardan oluşmaktadır. Çocuğun yüksek yararı ilkesine bağlı olarak Bakanlığımız olağan dönemde olduğu gibi afet ve acil durum süreçlerinde de çocukların güvenliğini ve korunmasını öncelikli çalışma alanı olarak görmektedir. Afetin ilk gününden itibaren, afetin yaşandığı illerde görev alan ve destek illerden afet bölgelerine yönlendirilen PSD personelimiz tarafından çocuklara yönelik psikososyal destek çalışmaları başlatılmıştır. Geçici barınma merkezlerinde “çocuk dostu alanlar” açılarak çocukların kendi yaşlıları ile yaşadıkları travmatik olayla baş etmeleri için tematik etkinlikler düzenlenmiştir. Bu alanlarda çocuklara psikolojik ilk yardım, bireysel görüşme, grup çalışması, psiko eğitim faaliyetleri ve sosyal iyileştirme çalışmaları yürütülerek psikososyal müdahalede bulunulmuştur.

Ayrıca, çocuk ve ailelerine yönelik mahremiyet, aile içi iletişim gibi farkındalık eğitimleri düzenlenmiştir. Psikososyal destek hizmeti sunulması esnasında riskli durumda olanların tespiti halinde hizmet modellerine gerekli yönlendirmeler de yapılmıştır. Hizmetlerde veri yönetimi ilgili mevzuat doğrultusunda yürütülmektedir. Afetten etkilenenlerin görüşlerinin ve ihtiyaçlarının kendisinden alınması yani toplum katılımı psikososyal destek hizmetlerinin en önemli unsurlarından biri olup hem ihtiyaç tespitinde hem de hizmet sunumuna vatandaşlarımızın dahil edilmesinde kullanılan bir müdahale aracıdır. Yetişkinlerin ve çocukların güçlendirilmesi, kendi kendine yetebilir hale gelmesi PSD ekipleri tarafından gözetilen bir yöntemdir. Geçici barınma merkezlerinde kurulan PSD alanları bu mekanizmanın işletildiği yerlerdir.

Öte yandan Bakanlığımızca deprem bölgesinde, enkaz altından çıkarılmış yakınlarına ulaşamayan kimliksiz ve/veya kendini ifade edemeyen (refakatçisi olmayan) veya vefat ettiği tespit edilen çocuklara ilişkin güncel bilgiler deprem sürecinde Kamuoyunu doğru bilgilendirmek adına Bakanlığımız resmi sosyal medya hesaplarından şeffaf bir şekilde düzenli olarak paylaşılmıştır.

Bakanlığımızca deprem bölgesinde, enkaz altından çıkarılmış yakınlarına ulaşamayan kimliksiz ve/veya kendini ifade edemeyen hastanelerde tedavisi devam eden çocuklar süreçte yakından takip edilmiş, tedavisi tamamlanan çocuklar Bakanlığımız çocuk bakım kuruluşlarında korunma ve bakım altına alınmıştır. Kuruluşlarımıza alınan çocuklarımızın öncelikle ailesi/yakınlarına ulaşılmasına yönelik çalışmalarımız titizlikle yürütülerek çocuklar ailelerine teslim edilmiştir.

Bakanlığımızca deprem felaketi nedeniyle ailesinden ayrı düşmüş/refakatçisi olmayan 1.912 çocuk Aile Bilgi Sistemi Afet Yönetim Çocuk Modülü’nde kayıt altına alınmıştır. Yapılan

kimlik kontrolü, bilimsel yöntemlerle kimliklendirme ve mesleki çalışmalar sonucunda 1.881 çocuk ailesine/aile yakınlarına teslim edilmiş, 6 çocuğumuz da aile odaklı hizmetlerden faydalanmıştır. 7 çocuğumuz Bakanlığımıza bağlı kuruluşlarda bakım ve koruma altındadır. 1 çocuğumuz reşit olarak kuruluştan ayrılmıştır. Kayıtlarımızda olan 17 çocuğumuz tedavi sürecinde vefat etmiştir. Hastanelerde tedavisi devam eden çocuğumuz bulunmamaktadır. Kimliği belirlenemeyen çocuğumuz bulunmamaktadır. Bakanlığımızca kayıt altına alınan 1.912 çocuğun kimliği de çeşitli bilimsel metotlarla tespit edilmiş olup bahse konu çocuklar kayıp çocuk olarak nitelendirilmemektedir.

Yakınlarına ulaşamayan kimliksiz ve/veya kendini ifade edemeyen çocuklar hiçbir şekilde 3. şahıs, kurum, dernek, vakıf vb. yerlere yerleştirilmemiştir.

Çocukların ihtiyaçlarının karşılanması, ailelerin güçlendirilmesi, geçici olarak yaşanan sosyal ve ekonomik güçlüğü önüne geçilmesi, çocukların öz aileleri ve yakınları yanında bakımlarının ve desteklenmelerinin sağlanması ile fırsat eşitliğinin oluşturulması amacıyla sosyal ve ekonomik destek hizmeti verilmektedir.

Depremden etkilenen ailelerde, çocukların temel ihtiyaçlarının karşılanmasında güçlük yaşandığı durumlarda meslek elemanları aileleri yakından değerlendirerek hızlı bir sosyal inceleme gerçekleştirmiş; çocuğun bakım, barınma, beslenme, giyim ve eğitim giderlerinin karşılanmasına katkı sağlamak amacıyla sosyal ve ekonomik destek hizmet ödemeleri planlanarak sağlanmıştır.

Buna ek olarak, depremin çocuklar ve aile üzerindeki psikolojik etkilerini hafifletmeye yönelik psikososyal destek ve rehberlik çalışmaları yürütülmüş; çocukların duygusal iyilik halinin güçlendirilmesi ve ihtiyaç duyulan durumlarda uygun hizmetlere yönlendirilmesi sağlanmıştır.

Bakanlığımızca her ilde oluşturulmuş olan *Çocuklar Güvende Ekipleri* aracılığıyla farklı risk gruplarındaki çocukları korumaya yönelik tespit ve müdahale çalışmalarının yanı sıra izleme faaliyetleri de yürütülmektedir. Yapılan alan taramaları neticesinde çocuk ve ailenin uygun sosyal hizmet modeline veya destek ve yardımlara yönlendirilmesi sağlanmaktadır. Bu kapsamda, depremden etkilenen çocuklara yönelik hane ziyaretleri gerçekleştirilmiş olup ihtiyaçları doğrultusunda gerekli sosyal hizmet müdahalelerinde bulunulmuştur.

Depremden etkilenen çocukların bireysel risk ve ihtiyaçlarının tespit edilmesi, temel ihtiyaçlar başta olmak üzere fiziksel ve psikolojik iyilik halinin sağlanması ve akut stres belirtilerinin sağaltılmasına yönelik psikososyal destek çalışmaları yürütülmesi amacıyla Depremzede Çocuklar İçin Acil Durum Programı hazırlanarak Mayıs-Aralık 2023 tarihleri arasında toplam 19 ilde (Adana, Adıyaman, Ankara, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, İstanbul, Kahramanmaraş, Kayseri, Kilis, Konya, Malatya, Mersin, Osmaniye, Sivas, Şanlıurfa) Çocuklar Güvende Ekiplerinin desteklenmesi amacı ile 53 personel istihdam edilmiştir.

Öksüz ve Yetim Hizmet Birimlerimizce yürütülen çalışmalar kapsamında deprem sebebiyle ebeveyn kaybı yaşamış çocukların tespiti yapılarak çocuk ve ailesi/bakım veren bireylerin hane ziyaretleri gerçekleştirilmiştir.

2024-2026 Kamu Yatırım Programı Ebeveyn Kaybı Yaşamış Çocuklara Yönelik Hizmetlerin Etkinliğinin Artırılması Projesi kapsamında 2024 yılında uygulama planına anne ve baba kaybı yaşamış çocuk sayısı fazla olan iller ile deprem bölgesinde yer alan illere öncelik verilerek 23 il (Adana, Adıyaman, Afyonkarahisar, Ağrı, Ankara, Antalya, Balıkesir, Bursa,

Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kayseri, Kocaeli, Konya, Malatya, Manisa, Mersin, Şanlıurfa, Tekirdağ, Van) dâhil edilmiştir. 2024 yılında 2.844 çocuk ve bakım veren bireyin katılımıyla 71 etkinlik gerçekleştirilmiştir. 2025 yılında proje 81 ilde uygulanmış olup 11 deprem ilinde 2.737 çocuk ve bakım veren 633 bireyin katılımıyla 248 etkinlik gerçekleştirilmiştir.

Dezavantajlı bölgelerde yaşayan çocuklar öncelikli olmak üzere fırsat eşitliği ilkesiyle tüm çocukların koruyucu ve önleyici hizmetlere erişimini artırmak amacıyla Çocuk Yaşam Merkezleri kurulmaktadır. Çocuk Yaşam Merkezlerinde; çocukların psikososyal gelişimlerini desteklemeye, çocuklar ve ailelerine yönelik danışmanlık hizmeti sunmaya, çocukların sosyal katılımı ve uyumunu artırıcı çalışmalar yürütmeye ve haklarına ilişkin farkındalıklarını artırmaya yönelik hizmetlerin sunulması hedeflenmektedir.

28 Kasım 2024 tarihinde resmi olarak başlayan IPA II “*Acil Durumlara Duyarlı Çocuk Koruma Hizmetlerinin ve Desteklerinin Geliştirilmesi Yoluyla Çocukların Yaşamlarının İyileştirilmesi*” projesi kapsamında Malatya, Adıyaman, Kahramanmaraş ve Hatay olmak üzere dört deprem ilinde çocuk yaşam merkezlerinin kurulmasına ilişkin çalışmalarımız devam etmektedir.

Diğer taraftan Bakanlığımızca Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları (SYD) aracılığıyla başta 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu olmak üzere 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda çeşitli sosyal yardım programları yürütülmektedir. Yürütülmekte olan sosyal yardım programları düzenli ve süreli nitelikte olmak üzere aile yardımları, barınma ve gıda yardımları, engelli yaşı yardımları, sağlık yardımları, eğitim yardımları ve proje destekleri olarak sınıflandırılmaktadır.

Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP) kapsamında Bakanlığımız Ayni Bağış Depo Yönetimi ve Dağıtım Çalışma Grubu faaliyetlerinin çerçevesinde ayni bağışların toplanmasından, tasnif edilmesinden ve dağıtımından Bakanlığımız sorumludur.

Ayrıca SYD Vakıfları aracılığıyla ilgili mevzuat çerçevesinde afetten etkilenen hanelere yönelik acil temel ihtiyaç, ev eşyası ve barınma yardımları yapılmaktadır.

Bu kapsamda 6 Şubat’ta Kahramanmaraş merkezli afetin yaşandığı ilk andan itibaren deprem bölgesindeki şehirlerimize ulaşmak için tüm birimlerimiz seferber olmuştur. Türkiye Afet Müdahale Planı-Ayni Bağış Depo Yönetimi ve Dağıtım Çalışma Grubu kapsamında ulusal ve uluslararası ayni bağış depoları aracılığıyla ayni bağış kabulü ve dağıtımını titizlikle yürütülmüştür. Bununla birlikte 6 Şubat depremleri nedeniyle afetten etkilenen vatandaşlarımızın afet bölgesinde ve tahliye edilmiş oldukları illerde acil ve temel ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla ivedilikle ödenek aktarımları gerçekleştirilmiştir.

Öte yandan Bakanlığımız yoksulluğun nesiller arası transferinin önüne geçebilmek ve sağlıklı nesillerin yetişmesine katkı verebilmek için özellikle çocukları destekler nitelikte yardım programlarına önem vermektedir. Bu nedenle ihtiyaç sahibi hanelerimiz çeşitli hane bazlı sosyal yardımlarla desteklenmektedir. Bu çerçevede doğrudan çocuklarımızı destekler nitelikte olan Şartlı Nakit Transferleri, Öksüz ve Yetim Yardımı, Asker Çocuğu Yardımı, Engelli Yakını Aylığı, Doğum ve Çoklu Doğum Yardım programları gibi düzenli yardım programları yürütülmektedir.

Ayrıca yoksulluk döngüsünden çıkarmak amacıyla özel önem verilen eğitim yardımları kapsamında aktarılan tutarlar sosyal yardım harcamalarının önemli bir bölümünü

oluşturmaktadır. Bu kapsamda eğitim materyali, ücretsiz ders kitabı, engelli öğrencilerin ücretsiz taşınması, öğrenci barınma, taşıma ve yemek yardımı, öğrencilerin ulaşım giderlerine yönelik yardımlar ve öğle yemeği yardımı gibi pek çok yardım programı ile de çocuklarımız desteklenmektedir.

Çocuklu hanelerimiz çocuklara yönelik yardımlara ek olarak; yardım özelinde belirlenen şartları sağlamaları halinde Gıda Yardımı, Barınma Yardımı, Elektrik Tüketim Desteęi ve Yakacak Yardımı gibi diğer yardımlar ile bütüncül bir yaklaşım benimsenerek ihtiyaçlı yönlerinden desteklenmektedir.

Bu kapsamda tematik ve kapsayıcı sosyal yardım programları aracılığıyla ihtiyaç sahibi vatandaşlarımız desteklenmekte olup sosyal yardım programlarına ilişkin detaylı veriler yıllık olarak yayımlanan Bakanlığımız faaliyet raporlarından takip edilebilmektedir.